

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 174/21
V Lucemburku dne 6. října 2021

Rozsudek ve věci C-882/19
Sumal

Osoba poškozená jednáním porušujícím unijní právo hospodářské soutěže, kterého se dopustila mateřská společnost, může požadovat po dceřiné společnosti této mateřské společnosti náhradu škody, která z tohoto jednání vyplývá

Za tímto účelem bude muset prokázat, že obě společnosti tvořily v okamžiku protiprávního jednání hospodářskou jednotku

V letech 1997 až 1999 nabyla společnost Sumal SL dvě nákladní vozidla od společnosti Mercedes Benz Trucks España SL (MBTE), která je dceřinou společností skupiny Daimler, jejíž mateřskou společností je společnost Daimler AG.

Rozhodnutím ze dne 19. července 2016¹ Evropská komise konstatovala, že společnost Daimler AG porušila pravidla unijního práva zakazující kartelové dohody² tím, že mezi lednem 1997 a lednem 2011 uzavřela dohody se čtrnácti dalšími evropskými výrobci nákladních vozidel týkající se stanovení cen a navyšování hrubých cen nákladních vozidel v Evropském hospodářském prostoru (EHP).

V návaznosti na toto rozhodnutí podala společnost Sumal žalobu na náhradu škody proti společnosti MBTE, kterou se domáhala zaplacení částky 22 204,35 eura za škody vzniklé v důsledku této kartelové dohody. Žaloba společnosti Sumal však byla Juzgado de lo Mercantil n. 7 de Barcelona (obchodní soud č. 7 v Barceloně, Španělsko) zamítnuta z důvodu, že se rozhodnutí Komise netýkalo společnosti MBTE.

Společnost Sumal podala proti tomuto rozsudku odvolání k **Audiencia Provincial de Barcelona** (provinční soud v Barceloně). V této souvislosti si tento soud **klade otázku, zda a případně za jakých podmínek může být žaloba na náhradu škody podána proti dceřiné společnosti na základě rozhodnutí, ve kterém Komise konstatovala, že se mateřská společnost uvedené dceřiné společnosti dopustila praktik narušujících hospodářskou soutěž**. Tento soud se tak rozhodl přerušit řízení a předložit tuto otázku Soudnímu dvoru v rámci řízení o předběžné otázce.

Velký senát Soudního dvora ve svém rozsudku **upřesňuje podmínky, za kterých jsou osoby poškozené praktikami narušujícími hospodářskou soutěž, kterých se dopustila společnost sankcionovaná Komisí, oprávněny v rámci žalob na náhradu škody podaných k vnitrostátním soudům uplatnit občanskoprávní odpovědnost vůči dceřiným společnostem sankcionované společnosti, na které se nevztahuje rozhodnutí Komise**.

Závěry Soudního dvora

V souladu s ustálenou judikaturou **má každý právo požadovat od „podniků“, které se účastnily kartelové dohody nebo praktik zakázaných podle článku 101 SFEU, náhradu škody způsobené těmito protisoutěžními praktikami. I když jsou takové žaloby na náhradu škody podány k vnitrostátním soudům, je určení subjektu, který je povinen nahradit způsobenou škodu, přímo upraveno unijním právem.**

¹ Rozhodnutí C(2016) 4673 final týkající se řízení podle článku 101 [SFEU] a článku 53 Dohody o EHP (Věc AT.39824 – Nákladní vozidla), jehož shrnutí bylo zveřejněno v Úředním věstníku Evropské unie ze dne 6. dubna 2017 (Úř. věst. 2017, C 108, s. 6).

² Článek 101 SFEU a článek 53 Dohody o EHP.

Vzhledem k tomu, že tyto žaloby na náhradu škody jsou nedílnou součástí systému provádění unijních pravidel hospodářské soutěže, stejně jako jejich provádění veřejnými orgány, **nemůže mít pojem „podnik“ ve smyslu článku 101 SFEU rozdílný význam v kontextu pokut ukládaných Komisí „podnikům“ (public enforcement) a v kontextu žalob na náhradu škody podaných proti těmto „podnikům“ k vnitrostátním soudům (private enforcement).**

Podle judikatury Soudního dvora přitom **pojem „podnik“ ve smyslu článku 101 SFEU** zahrnuje jakoukoliv entitu, která vykonává hospodářskou činnost, nezávisle na právním postavení této entity a způsobu jejího financování, a **označuje taktο hospodářskou jednotku, i když je z právního hlediska tato jednotka složena z několika fyzických nebo právnických osob.**

Pokud je prokázáno, že společnost patřící k takové hospodářské jednotce porušila čl. 101 odst. 1 SFEU, takže „podnik“, jehož je součástí, porušil toto ustanovení, **pojem „podnik“ a potažmo pojem „hospodářská jednotka“ zakládají bez dalšího solidární odpovědnost mezi subjekty, které tvoří hospodářskou jednotku v okamžiku spáchání protiprávního jednání.**

V tomto ohledu Soudní dvůr kromě toho uvádí, že **pojem „podnik“** použitý v článku 101 SFEU je **funkčním pojmem**, takže **hospodářská jednotka, která jej tvoří, musí být vymezena z hlediska předmětu dotčené dohody.**

Pokud tedy bylo ve vztahu k mateřské společnosti prokázáno jednání porušující čl. 101 odst. 1 SFEU, může poškozený z tohoto protiprávního jednání usilovat o uplatnění občanskoprávní odpovědnosti dceřiné společnosti této mateřské společnosti za podmínky, že prokáže, že s ohledem na hospodářské, organizační a právní vazby existující mezi těmito dvěma právními subjekty, a dále na existenci konkrétní souvislosti mezi hospodářskou činností této dceřiné společnosti a předmětem protiprávního jednání, za které byla shledána odpovědnou mateřská společnost, tvořila uvedená dceřiná společnost hospodářskou jednotku se svou mateřskou společností.

Z toho vyplývá, že za takových okolností, jako jsou okolnosti dotčené ve věci v původním řízení, **musí společnost Sumal k tomu, aby mohla podat žalobu na náhradu škody proti společnosti MBTE jakožto dceřiné společnosti společnosti Daimler AG, v zásadě prokázat, že protisoutěžní dohoda uzavřená společností Daimler AG se týká týchž výrobků, jako jsou výrobky uváděné na trh společností MBTE.** Sumal tak prokáže, že právě hospodářská jednotka, do níž patří společnost MBTE spolu se svou mateřskou společností, je podnikem, který se dopustil protiprávního jednání konstatovaného Komisí na základě čl. 101 odst. 1 SFEU.

Nicméně v rámci takové žaloby na náhradu škody podané proti dceřiné společnosti mateřské společnosti, jejíž porušení článku 101 SFEU bylo konstatováno, musí mít dceřiná společnost v řízení před příslušným vnitrostátním soudem k dispozici všechny prostředky nezbytné k účelnému výkonu svého práva na obhajobu, zejména k tomu, aby mohla zpochybnit svou příslušnost ke stejnému podniku jako její mateřská společnost.

Pokud se však žaloba na náhradu škody opírá, jako v projednávaném případě, o konstatování porušení čl. 101 odst. 1 SFEU Komisí v rozhodnutí určeném mateřské společnosti žalované dceřiné společnosti, nemůže dceřiná společnost před vnitrostátním soudem zpochybnit existenci protiprávního jednání taktο zjištěného Komisí. V souladu s čl. 16 odst. 1 nařízení č. 1/2003³ totiž vnitrostátní soudy nemohou přijímat rozhodnutí, která by byla v rozporu s rozhodnutím přijatým Komisí.

Naproti tomu, pokud Komise v rozhodnutí vydaném podle článku 101 SFEU nezjistila žádné protiprávní jednání mateřské společnosti, je dceřiná společnost přirozeně oprávněna zpochybnit nejen svou příslušnost ke stejnému „podniku“ jako její mateřská společnost, ale rovněž existenci protiprávního jednání vytykaného této mateřské společnosti.

³ Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích [101] a [102 SFEU] (Úř. věst. 2003, L 1, s. 1; Zvl. vyd. 03/31, s. 170).

V tomto ohledu Soudní dvůr mimoto upřesňuje, že možnost vnitrostátního soudu konstatovat případnou odpovědnost dceřiné společnosti za způsobenou škodu není vyloučena pouze na základě skutečnosti, že Komise případně nepřijala žádné rozhodnutí, nebo proto, že rozhodnutí, kterým konstatovala protiprávní jednání, neuložilo této společnosti správní sankci.

Článek 101 odst. 1 SFEU tedy brání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví možnost přičíst odpovědnost za jednání jedné společnosti jiné společnosti pouze v případě, kdy druhá společnost ovládá prvně uvedenou společnost.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499